

Een dagje aan zee (2)

Roy Slaterus

Zoals wij allen weten, brengt de herfst soms zeldzame vogels naar onze streken. Dat gebeurde ook op zaterdag 16 oktober jl. In de vroege ochtend genoot ik van de vogeltrek bij Parnassia in de Kennemerduinen. Rond koffietijd besloten Magnus Robb, Ruud Vlek, Michiel van der Bergh en ik om wat bosjes te jassen. Dat werd vrijwel direct beloond. Bij aankomst in de Liguster, Kennemerduinen, vond Magnus namelijk een Kleine Vliegenvanger. Alsof dat nog niet genoeg was kwam een uurtje later bij het Vogelmeer een Bladkoning tevoorschijn. De vogels lieten zich de rest van de dag fraai bekijken door ons en een aantal gewaarschuwde vogelaars. 's Middags werd het daardoor best gezellig. VWG meets DBA!

Rond 16.00 uur vonden de meesten van ons het wel welletjes. Via het Spinnepoppenvlak keerden we voldaan huiswaarts. Onderweg bekeken we nog even een groepje Kruisbekken. En toen gebeurde er iets onverwachts. Dit keer brachten niet de Kruisbekken ons in verwarring, maar een bericht dat ons bereikte via het semafoonnetwerk. Volgens dat bericht vloog zojuist een niet nader te omschrijven zeer zeldzame vogel bij Katwijk in noordelijke richting. Het zou gaan om een soort die niet eerder in Europa was vastgesteld. Of het een Amerikaanse Schaarbek, een Whip-poor-will of wat dan ook betrof, dat kon niet worden afgeleid uit het semafoonbericht. Het enige dat we wisten, was dat de vogel onze kant opkwam! Maar hoe vinden we die vogel, als we niet eens weten wat we zoeken? Dat lijkt wel gekkenwerk! Slechts twee van ons wisten dat er niemand met het eten zat te wachten. En dus gingen Michiel en ik terug naar Parnassia.

Eenmaal aangekomen bij de telpost ontmoetten we Klaas en Peter Zwaan en een klein hummeltje. Zij hadden de vogellijn gebeld en konden ons vertellen dat langs Hotel Savoy een Amerikaanse specht in noordelijke richting was gevlogen. De waarnemers hadden het vermoeden dat het om een Red-headed Woodpecker ging. Volgens onze berekening kon de vogel elk moment bij ons opduiken, tenminste als de vogel de kustlijn bleef volgen. Het wachten kon beginnen. Intensief speuren over de zeereep en het binnenland leverde helaas niets op. En dan duurt een kwartiertje plotseling wel erg lang. We maakten er maar een lolletje van.

Opnieuw kwam er een semafoonbericht: de waarneming werd ingetrokken wegens een determinatiewijziging. Familie Zwaan ging er toen als een haas vandoor! Michiel en ik bleven vertwijfeld achter. "Als het geen

Red-headed Woodpecker was, dan zou het wellicht nog steeds iets bijzonders zijn", zo hoopten we. Ik herinner me dat ik zag hoe Klaas en Peter de auto instapten en wegreden, en dat ik dacht: "Nu zal ie wel snel....." En jawell! Nog geen minuut was de auto uit beeld verdwenen, of een zwart spechtje met op elke vleugel een wit vlak in de hand verscheen vlak langs de telpost. Michiel: "NEEEEEEEEE!" Ik: "I have a dream!"

We volgden de vogel tot boven Duin & Kruidberg. De spechtachtige golvende vlucht was opvallend. Van dichtbij was een beetje rood op het achterhoofd en wit op de kop zichtbaar. De vogel was ongeveer zo groot als een Grote Bonte Specht, maar iets plomper gebouwd. Nog steeds bekeken we de vogel. Het was nog maar een stipje in de telescoop. We zagen dat de vogel afboog naar het binnenland en later weer de kustlijn opzocht. Inmiddels merkte ik dat Klaas en Peter weer naast ons stonden. "Hoe doen ze dat?" vroeg ik me af. Ik besloot om uit te leggen waar dat stipje ergens vloog. Tevergeefs. Ondanks dat we geen idee hadden om welke soort het ging, was de opwinding groot. Toen pas merkte ik aan de reacties van Klaas en Peter waarom ze waren teruggekeerd. Rijdend over de Parnassiaweg hadden zij de vogel over hun auto zien vliegen! Peter wist daarna de rem goed te vinden.

Tot diep in de nacht zochten we in boeken naar afbeeldingen van de vogel. Sommige soorten, zoals enkele van het geslacht *Acridotheres*, vertoonden enkele overeenkomsten met de waargenomen vogel. In een Amerikaanse vogelgids vonden we een afbeelding van een vogel met alle waargenomen kenmerken: White-headed Woodpecker. Deze soort is een standvogel van het westelijke deel van de Verenigde Staten. Er zijn geen waarnemingen bekend van de oostkust van de VS, noch van het Aziatische continent. Dit maakt het uiterst onwaarschijnlijk dat een White-headed Woodpecker de Nederlandse kust op eigen kracht of met behulp van een schip kan bereiken. Met de mogelijkheid van een uit gevangenschap ontsnapt exemplaar moet daarom rekening worden gehouden. Echter, het voorkomen van deze soort in gevangenschap ligt niet voor de hand. White-headed Woodpecker is namelijk een beschermde soort, die voor zover bekend niet verhandeld wordt.

Het blijft dus gissen naar de herkomst van de vogel bij Katwijk en Bloemendaal. De reacties die ik van enkele Amerikaanse vogelaars ontving variëren van: onwaarschijnlijke waarneming; ik wist niet dat die soort in gevangenschap gehouden wordt!; tot: onmogelijk; het moet een andere soort zijn geweest! Ik houdt me daarom nog steeds aanbevolen voor suggesties over het voorkomen van White-headed Woodpecker, zowel in het wild als in gevangenschap, en mogelijk te verwarren soorten.

Roy Slaterus, Patiëntiestraat 3, 2011DL Haarlem
R.Slaterus@frw.uva.nl